цілей підприємства, можливі шляхи їх досягнення, наступність у формуванні маркетингових стратегій за рівнями.

1.Bailey A. The Process of Strategy Development / A. Bailey, G. Johnson.- Cranfield School of Management Research Paper, 1994.– 354 p. 2.Мак-Дональд М. Стратегическое планирование маркетинга / М. Мак-Дональд.– СПб.: Издательство «Питер», 2000. – 320 с. 3.Стратегия как категория стратегического планирования: сб. «Научные записки кафедры прогнозирования и планирования экономических и социальных систем», вып.1/.- СПб.: Изд-во СПбГУЭФ, 2000.- 137с.

С.Л. Благодєтєлєва-Вовк
Черкаський державний технологічний університет

ПРОБЛЕМИ СТВОРЕННЯ ТА ФУНКЦІОНУВАННЯ ПІДПРИЄМСТВ-МІКРОЦИВІЛІЗАЦІЙ

© Благодєтєлєва-Вовк С.Л., 2011

Глобалізація як процес формування та засвоєння індивідами, групами, спільностями відповідного сучасності цивілізаційного стандарту рівня та якості життя відбувається на основі домінування економічного способу мислення, який у якості спільного знаменника прискорює рух капіталів, ритм господарського життя, перерозподіл доходів і благ, а з іншого - нівелює опанування особливих, унікальних складових світу людини – культури. Такий стан речей проявляється у кризі ідентичності, людини, суспільства, природи, культури.

Отже існує потреба здійснення культурно-економічної дифузії з метою подолання наслідків та суперечностей глобалізації, закладання надійних підвалин для оптимістичної версії майбутнього. Задовольнити таку складну потребу можливо виключно інноваційним способом – шляхом створення людиноцентричних, людинолюбних, заснованих на одночасному виконанні економічної та культурної функцій *підприємств-мікроцивілізацій*, призначених для забезпечення економічного розвитку і зростання, вивільнення особистості, урізноманітнення форм та ускладнення середовища існування, підвищення повноти буття [1]. Підприємство-мікроцивілізація - це суб'єкт культури, що утворюється внаслідок ускладнення господарського суб'єкту за рахунок виконання культурної функції – переоцінки цінностей щодо пріоритетів діяльності на користь розбудови та ускладнення світу людини.

За нашим уявленням, підприємство-мікроцивілізація – це особливий, окремий, самодостатній, замкнений, цілісний світ, що функціонує на мікрорівні з метою збереження і розвитку людини, природи, суспільства у межах, на який поширюється його вплив. Вважаємо, що виключно на мікрорівні – рівні безпосередньої зустрічі з реальністю, можливе досягнення свободи, прийняття, довіри, самоорганізації, прямої дії, творчості. Саме тут відбувається взаємодія, взаємозв'язок, взаємовплив учасників та середовища, ширше – встановлюється взаємність, яку за допомогою інтелекту і свідомості можна трансформувати у систему ефективного управління. Підприємства-мікроцивілізації внаслідок вирощування інститутів активного громадянства і культурного лідерства перетворюються на культурного лідера – суб'єкта культури, що визначає майбутнє.

Організації, в яких не визнається цінність людини, є *не-цивілізаціями*. Вони існують у вигляді *мікроімперій* (за умови наявності спільної об'єднуючої ідеї) та *примітивів*. Різниця між мікроімперіями та примітивами полягає у ступені генерування порядку/хаосу (мікроімперії формують більш організовані середовища, тоді як примітиви - здебільшого хаос). Особливістю організаційної динаміки є те, що підприємства, які втрачають якість людиноцентричності,

Lviv Polytechnic National University Institutional Repository http://ena.lp.edu.ua

людинолюбності і/або економічну ефективність і/або виконання культурної функції перетворюються з мікроцивілізацій на не-цивілізації. За умови визнання та практичного втілення принципу центрального місця людини у світобудові можливий процес трансформації підприємства-не-цивілізації на мікроцивілізацію.

Загалом, зараз підприємства-мікроцивілізації можуть утворитися таким чином:

1) з економічно ефективних не-цивілізацій (близько 50 % підприємств);

2) з протомікроцивілізацій – людиноцентричних економічно ефективних господарюючих суб'єктів, яких за нашими оцінками близько 1% від загальної сукупності підприємств;

3) шляхом безпосереднього започаткування у якості підприємства-мікроцивілізації (внаслідок розробки реалізації на практиці положень концепції «підприємство як мікроцивілізація»[1]).

Виявлення підприємства-мікроцивілізації здійснюється на основі застосування кількісного та якісного методу ідентифікації мікроцивілізацій.

Створенню та функціонуванню підприємств-мікроцивілізацій можуть завадити такі проблеми:

1) аномія та атомізація суспільства внаслідок кризи людяності;

2) фінансово-економічна криза, яка робить неефективною діяльність підприємств щодо отримання ресурсів для функціонування та розвитку;

3) волюнтаризм та безвідповідальність власників перед колективом (вирішення можливе на основі перегляду питання про власність на користь більш справедливого її розподілу між громадянами мікроцивілізації);

4) формалізм щодо вирощування інститутів активного громадянства та культурного лідерства;

5) відсутність відповідальної особи, або спеціалізованої-цивілізаційної служби, що має забезпечити процес цивілізаційних змін на підприємстві;

6) декларування принципу людиноцентричності замість його втілення;

7) низький рівень розвитку людського, соціального капіталу.

Загалом, для забезпечення умов цивілізаційного переходу до суспільства знань перспективним є створення інноваційної форми культурно-економічної діяльності на мікрорівні у виді підприємства-мікроцивілізації. Це дасть змогу, з одного боку, надати економіці гуманістичного характеру, а з іншого - зберегти та розвинути людину, суспільство, природу, культуру.

1. Благодєтєлєва-Вовк С. Л. Підприємство як мікроцивілізація // Монографія [Текст] / С. Л. Благодєтєлєва-Вовк. – Черкаси : Брама – Україна, 2010. – 402 с.

А.Б. Бойчук, Н.О. Литвиненко
Національний університет "Львівська політехніка"

РОЛЬ ДЕРЖАВИ У РОЗВ'ЯЗАННІ ПРОБЛЕМ ІНВЕСТУВАННЯ ІННОВАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

© Литвиненко Н.О., Бойчук А.Б., 2011

Транзитивна Економіка деяких країн пострадянського простору, в тому числі і України, на сучасному етапі розвитку характеризується переходом до ресурсозберігаючого типу виробництва, при якому вирішальне значення набувають не обсяги витрачених ресурсів, а людський капітал, наука, освіта, інформація й творча праця. Очевидно, що саме науці на даному етапі відводиться

Lviv Polytechnic National University Institutional Repository http://ena.lp.edu.ua